

YHDENVERTAISUUS

VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

Suositus

1 (2)

16.5.2017

VVTDNo-2017-203

SUOSITUS YHDENVERTAISUUDEN HUOMIOIMISESTA TAPAHTUMIA JÄRJESTETTÄESSÄ

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on laatinut tämän suosituksen eri tapahtumajärjestäjien sekä pääsylippuja välittävien yritysten käyttöön. Suosituksessa on lueteltu sellaisia yhdenvertaisuuteen liittyviä seikkoja, jotka tulisi tapahtumia järjestettäessä ottaa huomioon. Suosituksen aiheet ovat nousseet esille valtuutetulle tulleissa yhteydenotoissa.

Suomi on sitoutunut YK:n yleissopimukseen vammaisten henkilöiden oikeuksista (CRPD). Kyseisen sopimuksen mukaan myös vammaisilla henkilöillä on oikeus osallistua kulttuurielämään, virkistys- ja vapaa-ajantoimintaan sekä urheiluun. Vammaisilla henkilöillä on siten oikeus osallistua yhdenvertaisesti muiden kanssa kulttuurielämään ja oikeus nauttia yhdenvertaisesti yleisesti saatavilla olevista palveluista.

Yhdenvertaisuuslaissa kielletään syrjintä muun muassa vammaisuuden perusteella ja tämä koskee myös tavaroiden ja palvelujen tarjontaa. Tavaroiden tai palvelujen tarjoajan on tehtävä asianmukaiset ja kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa saada yleisesti tarjolla olevia tavaroita ja palveluita ja, joilla turvataan vammaisten henkilöiden tosiasiallista yhdenvertaisuutta.

Kohtuullisten mukautusten epääminen on syrjintää. Käytännössä mukautustarve tulee esille vammaisen henkilön tuodessa tarpeen esille. Tilapäinen luiska, kirjallisen materiaalin lukeminen ääneen näkövammaiselle henkilölle, kuulovammaisen henkilön kanssa kommunikointi kirjoittamalla tai irrotettavien tuolien poissiirtäminen pyörätuolipaikkojen mahdollistamiseksi ovat esimerkkejä kohtuullisista mukautuksista.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Kirsi Pimiä

Lisätietoja

- Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014), erityisesti 8 §, 13 §, 15 §, www.finlex.fi
- YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (CRPD), erityisesti 9 art., 30 art., www.finlex.fi
- Yhdenvertaisuusvaltuutetun selvitys: "Vammaisena olen toisen luokan kansalainen", joulukuu 2016, www.syrjinta.fi/julkaisut
- Kulttuuria kaikille -palvelu, www.kulttuuriakaikille.info

SUOSITUKSET

Yleistä

1. Tapahtumapaikkojen tulisi olla kaikille esteettömiä ja saavutettavia.

Henkilökohtaiset avustajat, tulkit ja tukihenkilöt

2. Vammaiset henkilöt voivat osallistua tapahtumiin henkilökohtaisen avustajansa, tulkin tai tukihenkilönsä kanssa.
3. Henkilökohtaisen avustajan, tulkin tai tukihenkilön pääsylippu on maksuton.
4. Huomioidaan, että tällä hetkellä ei ole, lukuun ottamatta näkövammaisia henkilöitä, olemassa mitään yleispätevää korttia, jolla henkilö voisi todistaa olevansa vammainen henkilö. Samoin tarvetta henkilökohtaiseen avustajaan ei ole mahdollista todistaa eikä tarve avustajalle välttämättä näy henkilöstä päällepäin. Asianmukaisinta on luottaa henkilön omaan ilmoitukseen avustajan tarpeesta.

Pääsylippujen hankkiminen

5. Avustajalle tulee olla mahdollisuus varata paikka avustettavan välittömästä läheisyydestä.
6. Pyörätuolipaikoille on mahdollista hankkia lippu verkkokaupasta.

Etukäteisinformaatio ja liikkuminen tapahtumapaikalla

7. Tapahtumasta ja tapahtumapaikasta etukäteen annettavaan informaatioon kiinnitetään huomiota. Esimerkiksi esteettömät sisäänkäynnit, ravintolat ja wc-tilat sekä infopiste on mainittu tapahtumakuvauksen yhteydessä.
8. Tapahtumapaikkojen pohjakartat näyttävät myös katsomot ja paikat, joihin pyörätuolilippu on ostettavissa. Pääsylippuun merkitty paikkatieto vastaa tätä tietoa.
9. Sisäänkäynnissä ja liikkumisessa avustetaan tarvittaessa.
10. Myös erilaisilla festivaaleilla on esteetön wc.
11. Pyörätuolipaikoilta on mahdollisuus siirtyä tapahtuman aikana wc-tiloihin ja esimerkiksi käyttämään ravintolapalveluita.